

Brandförsvaret
Olycksutredning

Handläggare:
Jenny Ahlfont

Datum:
2025-06-19

Diarienummer:
RÄN – 2025-00006

Olycksutredning

Brand i flerbostadshus, [REDACTED] Uppsala
2025-01-06

DOKUMENTINFORMATION

Brand i vind/takkonstruktion på flerbostadshus

, 2025-01-06

Händelserapport: G2025.002216

SOS Ärendenummer: 5.6550700.2

Handläggare: Jenny Ahlfont, Brandingenjör

Foton: Alla foton är tagna av Uppsala brandförsvär där inget annat anges. Framsida visar taket klockan 10:39 den 6 januari.

Innehåll

1.	Inledning.....	4
1.1.	Bakgrund.....	4
1.2.	Syfte och mål	4
1.3.	Metod.....	4
1.4.	Mottagare.....	4
2.	Objektsbeskrivning	5
3.	Händelseförlopp.....	6
4.	Analys och erfarenheter.....	8
5.	Åtgärdsförslag.....	9

1. Inledning

Olycksutredningen utförs enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap. 10§ där det anges att en räddningsinsats efter den är avslutad ska undersökas för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Vidare är olycksutredningens syfte att presentera åtgärdsförslag med syfte att förebygga att en liknande olycka inträffar igen, och om den skulle göra det, mildra konsekvenserna.

1.1. Bakgrund

Tidig morgon den 6 januari inkommer larm om brand på balkong. Branden tar sig via takfoten in i takutrymmet. Brandförsvaret tar snabbt beslut om att låta en del av vinden brinna av under kontrollerade former och att använda minimalt med vatten. Insatsen upplevdes fungera mycket bra och insatsen kunde avslutas på kvällen.

1.2. Syfte och mål

Befintlig händelse faller under Uppsala brandförsvars fastställda kriterier för olycksutredning nivå 2. Utredningen har beställts av enhetschef för enheten riskhantering.

Målet med utredningen är att övergripande utreda räddningsinsatsen på skadeplats. Detta då insatsen överlag upplevdes positiv. Inga djupare analyser ska genomföras inom ramen för denna utredning.

Syftet med utredningen är att lära och ta vara på erfarenheter. Erfarenheter som sedan kan användas för att se över rutiner och arbetssätt.

1.3. Metod

Insamling av uppgifter har skett genom:

- Granskning av händelserapport med tillhörande foton
- Samtal med insatspersonal
- Medverkan på AAR den 17 januari 2025
- Platsbesök 2025-01-07
- Granskning av bygglovshandlingar

1.4. Mottagare

Mottagare av utredningen är enhetschef för enheten Riskhantering samt avdelningschef för Räddning och förebyggande.

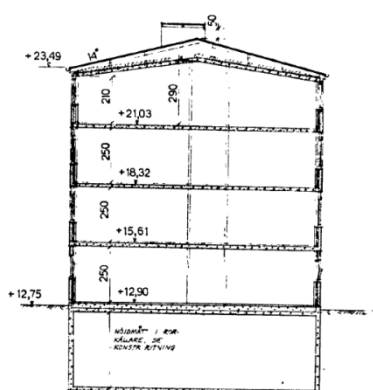
Utredningen delges även Myndighetens för samhällsskydd och beredskap (MSB).

2. Objektsbeskrivning

Figur 1, Översiktsbild över huset. Flamma visar var branden startade. Blå linje visar ungefärlig placering av begränsningslinje som anlades. (Daedalos 2025-05-22).

Huset som brann är ett flerbostadshus uppfört 1962. Huset har fyra våningar med putsad fasad och takpapp som taktäckning. Takfoten är öppen.

Bjälklagen är av betong. Takbjälklaget är utfört i vinkel vilket resulterar i att huset inte har något större vindsutrymme utan enbart ett mindre utrymme mellan bjälklag och taktäckning.

Figur 2, Sektionsritning av byggnaden från bygglovshandlingar.

3. Händelseförlopp

Den 6 januari 2025 klockan 04:26 inkommer larm till brandförsvaret om brand i byggnad. Enligt SOS logg ser inringare lågor från ett flerbostadshus och uppger att det kan finnas personer kvar där det brinner. Det framkommer även att det ska brinna i taket över balkongen till drabbad lägenhet. Lägenheten ligger på våning 4 av 4.

Första enhet anländer till platsen klockan 04:34 och ser då att det brinner på taket till byggnaden. Ytterligare resurser och befäl begärs då till platsen.

Första styrkan påbörjar rökdykning med fokus på livräddning i drabbad lägenhet. Det konstateras då att det finns kvar personer i lägenheten men att de är oskadda då branden inte spridit sig in i lägenheten. Personerna utryms och rökdykarna fokuserar därefter på att agera mot branden i takfoten med hjälp av pulversläckare från balkongen. Rökdykarna undersöker konstruktionen och tre minuter in i insatsen meddelar rökdykarna ut att det är betongbjälklag mellan lägenheterna och mot vinden.

Andra station på plats tar kontakt med insatsledare och får i uppgift att undersöka möjligheterna att ta sig upp på vinden samt att ställa upp höjdfordon. Första metodvalet för att angripa branden på taket/vinden var att använda pulver med lansar. De ger ganska bra effekt och när pulvret är förbrukat används vatten med dimspikar.

Tredje station samt regional insatsledare anländer till platsen. Det konstateras att det inte finns något vindsutrymme utan att takkonstruktion från lägenheterna är utformade med: takbjälklag av betong, reglar, isolering och papptak. Det brinner i utrymmet mellan takbjälklaget och taktäckningen. Arbetet med att försöka komma åt branden fortsätter och insatsen delas upp i tre sektorer:

Sektor invändigt med uppgift att säkra mot brandspridning nedåt i byggnaden.

Sektor tak med uppgift att dämpa branden tills begränsningslinjen var klar och säkerställd.

Sektor begränsningslinje med uppgift att skapa tvärsnittsventilering och säkra upp med dimspikar.

Målet med insatsen sattes till att branden inte fick sprida sig till nästa huskropp (port) samt att begränsa mängden vatten för att undvika vattenskador.

En begränsningslinje i form av tvärsnittsventilation vid slutet av huskroppen anlades och dimspikar placerades ut redo att användas vid risk för spridning över begränsningslinjen. Taket beslutades sedan få brinna av under kontrollerade former.

Figur 3 Begränsningslinje klockan 08:19.

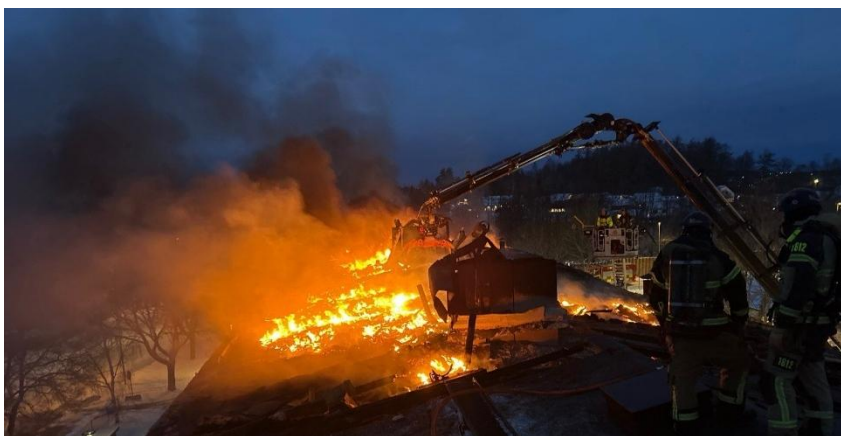
Polisen assisterade med utrymning av de boende till en närliggande föreningslokal. På plats fanns kommunens krisstöd POSOM för att stötta. Räddningsledaren informerade de boende löpande under insatsen om vad som gjordes på platsen.

Ledningsmöten hölls med jämna mellanrum mellan ledning och respektive sektorchef. Lägesuppföljningsmöten (LUM) hölls separat med andra berörda aktörer som sjukvården, polis, POSOM, RVL och regional insatsledare.

Under morgonen började rökskydd och bränsle ta slut. Driftenhetens personal kontaktades vilka kom ut med rökskydd samt bränsle till skadeplats.

Planerad avlösning skedde vid ordinarie skiftbyte cirka klockan 8.30.

Arbetet fortlöpte. Begränsningslinjen höll och mängden vatten som används är begränsat till absolut minimum. Runt lunchtid valde befäl på plats, i samråd med restvärdesledare, att ta in en kranbil för att kunna avlägsna brinnande material från taket för att snabbare kunna avsluta räddningsinsatsen vilket gav god effekt.

Figur 4 kran frilägger taket klockan 15:50 den 6 januari.

Arbetet fortlöpte utan komplikationer och räddningsinsatsen kunde avslutas på kvällen klockan 23:00.

4. Analys och erfarenheter

Insatsen upplevdes överlag ha gått bra. Målet med insatsen, att branden inte skulle sprida sig vidare till nästa huskropp, höll och vattenskadorna i huset blev minimala.

En framgångsfaktor för att minimera vattenskadorna var att brandmännen som var först på plats undersökte konstruktionen och snabbt bekräftade till befäl att bjälklaget var i betong. Detta ledde till att befälet kunde ta beslut om att begränsa vattenanvändningen tidigt i insatsen samt att låta taket brinna av under kontrollerade former.

Målet med insatsen att bränna av taket sattes i tidigt skede vilket gjorde det enkelt och tydligt för alla att jobba efter. Samverkan och kommunikationen på skadeplats upplevdes överlag ha fungerat mycket bra.

Under insatsens gång genomfördes ett antal ledningsmöten mellan räddningsledare och sektorchefer. I det inledande skedet hölls även lägesuppföljningsmöten (LUM) separat med andra berörda aktörer som sjukvården, polis, POSOM, RVL och regional insatsledare. De separerade mötena upplevdes positivt av flera aktörer då informationen blev tydligare och tidssparande då informationen blev anpassad till de olika aktörerna.

Samverkan med kommunens krisfunktion POSOM fungerade mycket bra. Befäl från brandförsvaret informerade löpande vad som hände vid skadeplats vilket uppskattades mycket av de boende.

Även samverkan med Polis och restvärdesledare har vid insatsen fungerat mycket bra. En kranbil beställdes gemensamt mellan brandförsvaret och restvärdesledare för att kunna lämpa material från taket vilket sparade mycket tid i släckningsarbetet. Det var en framgångsfaktor för att kunna avsluta insatsen tidigare.

Cirka fyra till fem timmar in i insatsen började bränslet i bilarna att ta slut. Personal på brandförsvarets driftenhet kunde bistå och kom ut till skadeplats med påfyllning. Åtgärder för att förhindra att bränslet tar slut infördes kort efter insatsen där extra bränsle alltid finns lättillgängligt.

Avlösning med överlämning på morgonen den 6 januari var tänkt att ske efter ett gemensamt ledningsmöte där samtliga befäl, både avgående och pågående deltog. Ingen personal skulle lösas av innan mötet hade skett och arbetsuppgifter delats ut av pågående räddningsledare samt insatsledare. Det uppstod då diskussioner rörande takkonstruktionen på grund av den lite ovanliga takbjälklaget, vilket ledde till viss förvirring på ledningsplats. Personal på plats började avlösa varandra på eget initiativ och avlösningen upplevdes ta lång tid. Denna del av insatsen upplevdes ha gått mindre bra.

I utredningen framkom även att vissa grundläggande moment upplevdes ta lång tid. Till exempel att resa stege, påbörja håltagning, påbörja första insats samt avlösning. I utredningen har ingen djupare analys utförts för att utreda om det är upplevelser på ett personligt plan eller om det faktiskt är en brist.

5. Åtgärdsförslag

- Se till att bilarna alltid är fulltankade i beredskapsläge.
- Överväg att utveckla konceptet LUM inom Uppsala brandförsvär.
- Diskutera och skapa/förbättra rutin för överlämning/avlösning. Vid övningar inkludera även momentet med avlösning för att få bättre vana i framtiden.
- Öva grundläggande moment, exempelvis att resa stege, håltagning, uppstart av insats, i större omfattning.